

Wordt BBC via de schotel exclusief door Brexit?

Wie zal het zeggen dat de bovenstaande titel nog sneller dan we denken werkelijkheid wordt? In de chaos die rondom Brexit, het vertrekken van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie, nu al ontstaat kan veel gebeuren. Natuurlijk, wanneer we het over kijkcijfers hebben zijn die voor zenders als BBC1 en BBC2 in Nederland en België maar heel marginaal. Amper meetbaar zelfs. Maar dat zegt verder weinig over hoe geliefd die zenders zijn bij een bepaalde doelgroep. Al helemaal bij een ieder die veel met de Engelse taal bezig is of vaak naar Groot-Brittannië gaat dan wel daar zelf vandaan komt. Dat de ontvangst van de binnenlandse BBC-zenders geliefd is lijkt geen twijfel.

Op de Belgische en Nederlandse kabelnetten kennen we de unieke situatie dat de binnenlandse publieke zenders BBC1 en BBC2 van oudsher werden doorgegeven omdat het signaal via de ether kon worden opgepikt langs de Noordzeekust. Met de komst van Centrale Antenne Inrichtingen werd een centrale aanvoer vanuit Calais opgezet alwaar de BBC met grote richtantennes kon worden ontvangen. Dat werkte lang niet altijd goed, want bij hogedrukgebieden kwam er dan een wirwar van signalen binnen omdat signalen uit buurlanden er doorheen zaten. Maar zoals in heel Europa verdween analoge tv uit de ether. Na de digitalisering moest voor BBC-ontvangst op de satelliet worden overgeschakeld en mochten de kabelnetten dit niet zomaar meer gratis doorgeven. De zenders ITV en Channel 4 verdwenen toen al sowieso van de lokale netwerken waar ze in de Benelux ooit op zaten: die omroepen geven geen toestemming voor doorgifte en hebben daar ook geen belang bij. Want de programma's die wél door ITV en Channel 4 naar het buitenland worden verkocht, die zien wij hier terug op bijvoorbeeld NPO 1 of BBC First. BBC First is een commercieel kanaal waarvoor de BBC met ITV en Channel 4 samenwerkt.

Voor de zenders BBC1, BBC2, BBC Radio 1 t/m 4 en de zenders Cbeebies, CBBC (beiden de binnenlandse UK-versies want daarvan bestaan wel internationale commerciële varianten!) en BBC Four zijn een aantal jaren terug bijzondere afspraken gemaakt. Ook KPN kreeg de zenders bijvoorbeeld voor op haar glasvezel en kopernetwerken en zelfs digitenne. De BBC krijgt een vergoeding voor die kanalen, maar de constructie is behoorlijk complex: de commerciële tak van de BBC int deze namelijk terwijl dit binnenlandse Britse kanalen zijn, betaald met Brits publiek geld. Het is namelijk dezelfde tak van de BBC die in de Benelux ook BBC World News, BBC Entertainment en BBC First aanbiedt. Ze zenden nu nog met Britse licenties uit, maar die zijn ook geldig in de Benelux. Immers is het nu nog allemaal EU. Maar met grote zekerheid is dát vanaf komend voorjaar niet meer het geval: de Britten treden immers uit. En daarin schuilt nu juist voor BBC1,2 en Four een complexe situatie.

Want, zoals wel meer omroepen intussen al deden, is het naar een EU-land verplaatsen van een hoofdkwartier en zendstation wel een optie om toekomstig toch met een in de EU geldige licentie te blijven uitzenden, voor de BBC ligt dit een stuk complexer. BBC First en BBC World blijven hoe dan ook, want de BBC onderzoekt daarvoor maatregelen: verplaatsen van de commerciële afdeling naar Ierland (dat wel EU-lid blijft) of zelfs naar Nederland. Ook een zender als BBC Earth en BBC Brit valt daaronder, dat is bijvoorbeeld waar ze het in Scandinavië 'mee moeten doen'. En wij toekomstig op de kabel ook? BBC1 en 2 zijn en blijven binnenlandse publieke zenders, die straks hoe dan ook niet meer onder EU-regelingen kunnen vallen. Ze hebben geen EU-uitzendlicentie!

En als daarvoor, nog ongeacht of het uitdraait op een Brexit-deal of een No-deal, geen oplossing kan worden gevonden van zowel Benelux (EU) - als Britse zijde, dan is het niet

ondenkbaar dat we voor BBC1 en BBC2 straks alleen nog op de satelliet terecht kunnen: namelijk via het ongecodeerde Britse Freesat aanbod op de Astra 28,2 oost satelliet. Hopen dat de Britten uiteindelijk toch niet de EU verlaten zou iedere zorg wegnemen maar dat is in elk geval niet erg realistisch. Hopen dat de Britse zenders via Freesat in heel Noordwest-Europa toch te zien blijven, is dan weer wel realistisch: Net als ITV, Channel 4, 5 en vele anderen. Immers is daaraan technisch voorlopig niet zoveel te veranderen. Wat dat betreft hebben de kijkers die via de satelliet Britse zenders ontvangen geluk dat de Britten niet al veel eerder uit de EU traden. Want reken maar dat in dat geval was gekozen voor een het behouden van een codering via satelliet of een uitzendmethode waarbij het signaal niet eens verder dan Dover zou reiken. Dit zal nu niet snel gebeuren, maar technisch kan dat namelijk wel degelijk: de Ierse RTÉ is ook free to air via de satelliet te ontvangen: via de Ka (nadruk op K-A!) band op Eutelsat 9 oost. Dit betreft zeer nauwkeurig spotbeams, zoals dit via de voor Direct To Home satelliet Ku-band van Freesat (of Canal Digitaal of Joyne, of ARD en ZDF) niet kan. En Ierse free to air signalen bereiken zo uitsluitend

Iers grondgebied (terzijde dat via Sky Digital wel een gecodeerd signaal in de lucht is op de Astra 28 oost, maar dat is dus wél gecodeerd en op die manier zijn de rechten alsnog afgeschermd voor alleen Ierland). De Ierse publieke omroep RTÉ intussen wel afspraken gemaakt met het Verenigd Koninkrijk om in Noord-Ierland beschikbaar te blijven. Maar daar spreekt men Engels en zijn grote wederzijdse belangen, ook voor de BBC. Zou men zoveel moeite ook voor de Benelux gaan nemen als het dermate complex wordt om te blijven uitzenden via Telenet, Voo, Caiway, KPN, T-Mobile, Ziggo enz, ? Het is afwachten: met de jonge aanbieders, waaronder dus ook Online.nl /Canal Digitaal/M7 Group is daarvoor tot op heden zelfs geen akkoord met de BBC. Neem je een glasvezel aansluiting, zoals bij Tweak, met het zenderaanbod van Canal Digitaal, dan zit daar géén BBC bij. Maar: met een kleine satellietshotel wél! En wel via de 28,2 graden oost (Astra2). Gooi je schotel dus niet te snel weg.